

T.C.

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Rapor:

Engelli Kullanıcılara Yönelik Kütüphane Donanım ve
Hizmetleri (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı)

Hazırlayan:

Ahmet Şenol ARMAĞAN

İstanbul

2024

Amaç: Bu raporun amacı, İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı (KDDB) bünyesinde engelli kullanıcılara yönelik kütüphane donanımları ve hizmetlerin mevcut durumu hakkında üst yönetime bilgi vermektir.

Kapsam: Bu rapor, Merkez Kütüphane ve Şube Kütüphanelerinin 2023-2024 eğitim-öğretim yılı içindeki durumunu kapsamaktadır.

Genel değerlendirme:

Küresel ve ulusal düzeyde engellilerle ilgili çalışmalar giderek artmaktadır. Her insanın potansiyel bir engelli adayı olduğunun bilincinde olmak konuya yaklaşımda önemli bir adımdır. Bu bağlamda tüm kurum ve kuruluşlar hizmetlerini engellileri de düşünerek farklılaştırmalı ve hizmetlere engellilerin erişip erişemediğini sürekli olarak gözlemlemelidir.

2023 yılı Kasım ayında Kütüphane ve Dok. Daire Başkanı A. Şenol ARMAĞAN "III. Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı"na katılmıştır. Çalıştay, 29-30 Kasım 2023 tarihlerinde Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu organizasyonu ile Bartın Üniversitesi ev sahipliğinde ASHB Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, KTB Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayda engelliler için kütüphanelerde uygun donanımların nasıl sağlanacağı, veritabanları, ortak komiteler kurulması, sesli kitaplar için ortak bir arayüz gerekliliği, tam ve kısmi engelliler için farklılaştırılmış hizmetler, mobil uygulamalar ve erişilebilir olarak doğma (accessible born) kavramları üzerinde durulmuştur. Bakanlık yetkililerinin de katılım sağladığı çalıştayda Daire Başkanımız soru ve yorumlarıyla katkıda bulunmuştur.

Kütüphanemizde engellilere yönelik hizmetler ve donanımlar giderek artmaktadır. Yerleşke, ve bina girişlerinde merdiven bulunmaması, engelli rampaları, engelli dostu asansörler, öncelikle engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiş bilgisayarlar bunlar arasında sayılabilir.

Kütüphane personelinin yardımseverliği, gülyüzlülüğü ve sevecenliği de hizmetlerimizin ilgililere ulaşmasında yardımcı olmaktadır.

Tespit edilen eksikliklerin giderilmesine gayret edilmektedir. Bunlar arasında engellilere uygun klavye ve fare setleri bulunmaktadır. Görsel ve işitsel engeli bulunan kullanıcılarımızın kütüphane olanaklarından en az engelsiz kullanıcılarımız ölçüsünde yararlanmaları için gereken çalışmalar yapılmaktadır.

Kütüphanemizin <https://kddb.gelisim.edu.tr> web sayfasında **Engelsiz Kütüphane** alt sayfası oluşturulmuştur. Ekran görüntüsü aşağıdadır.

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Ana Sayfa Hakkımızda Kütüphane TV Bilgi Teşvikler İGÜ Yayınları Üniversite Arşiv Müdürlüğü Engelsiz Kütüphane

Kütüphaneye Sor

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

- KOHA Katalog Tarama
- Abone Veri Tabanları
- Deneme Veri Tabanları
- TÜBİTAK ULAKBİM EKUAL Veri Tabanları
- EKUAL Keşif Aracı (Toplu Arama)
- Önemli Kaynaklar
- Proxy Ayarları (Kurum Dışından Erişim)
- DSpace@Gelisim
- AVESIS
- Kütüphane Etkinlikleri
- TURNITIN İntihal Tespit Aracı
- iThenticate İntihal Tespit Aracı

Kütüphanemiz Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) üyeliğini başlatmıştır. Bu üyelik sayesinde üniversitemiz mensubu görme engelliler sesli kitap gibi çeşitli olanaklardan faydalanacaktır. Erişim bağlantısı ve ekran görüntüsü aşağıdadır.

<https://getem.boun.edu.tr>

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Ana Sayfa Hakkımızda Kütüphane TV Bilgi Teşvikler İGÜ Yayınları Üniversite Arşiv Müdürlüğü Engelsiz Kütüphane

Kütüphaneye Sor

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı > İçerik

Engelsiz Kütüphane

GETEM

Değerli Kullanıcımız,

Kütüphanemiz Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) üyeliğini başlatmıştır. Bu üyelik sayesinde üniversitemiz mensubu görme engelliler sesli kitap gibi çeşitli olanaklardan faydalanacaktır.

<https://getem.boun.edu.tr/>

GETEM kataloğu kullanımı için üye kaydı nasıl yapılır?

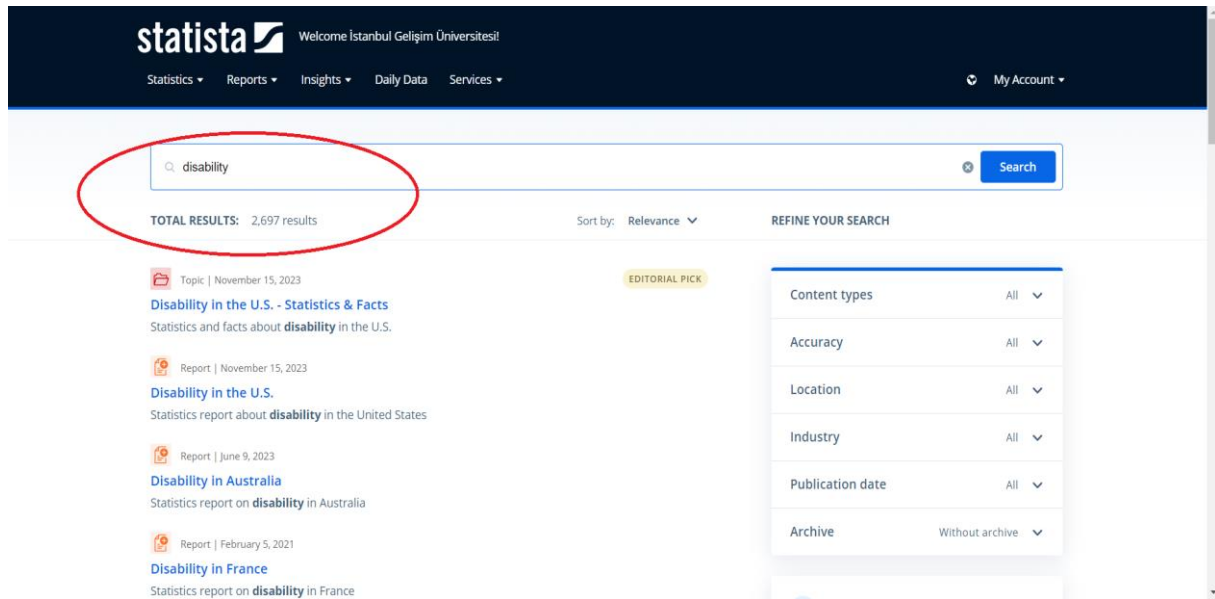
Engelsiz Kütüphane web sayfamız içeriği (<https://kddb.gelisim.edu.tr/tr/idari-icerik-engelsiz-kutuphane>)

Engeli olsun veya olmasın tüm kullanıcılarımız kütüphanenin elektronik kaynaklarına zamandan ve mekândan bağımsız olarak 7 gün 24 saat esasıyla ulaşabilmektedir. Bunun için her kullanıcımızın kendi bilgisayarında <https://kddb.gelisim.edu.tr/tr/idari-duyuru-vekil-sunucu-proxy-sistemimiz-yenilendi> sayfasında bulunan ayarları yapması gerekmektedir. Bu ayarların yapılmasının ardından kütüphanenin sahip olduğu tüm elektronik içerik dünyanın her tarafından erişime açılmaktadır.

Kütüphanemiz her yıl çok sayıda etkinliği kullanıcılarımızla buluşturmaktadır. Bu etkinlikler arasında yılda bir kez düzenlenen Kütüphane Haftası etkinliği, sık sık düzenlenen webinarlar, belli tarihler arasında diğer kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen etkinlikler sayılabilir. Bu etkinlikler için üniversitemizde kayıtlı olmak yeterlidir.

İGÜ Kurumsal Açık Erişim Arşivi <https://acikerisim.gelisim.edu.tr> sayfasında 7/24 esasıyla hizmet vermektedir. Bu sistem, engellilerle ilgili çok sayıda çalışma içermektedir. Aynı zamanda bilimsel bilgiye ulaşmanın önündeki engelleri kaldırmakta ve bilgiye erişmektedir. Kullanıcılar buldukları yerden açık erişimli olarak kaynakları indirebilmekte ve okuyabilmektedir.

Kütüphanemizin abone olduğu **Statista** veri tabanında engellilerle ilgili 2697 çeşit istatistik araştırmacıların hizmetine sunulmuş durumdadır (Bakınız alttaki resim).

The screenshot shows the Statista website interface. The search bar at the top contains the word "disability" and is circled in red. Below the search bar, the results are displayed. The first result is "Disability in the U.S. - Statistics & Facts" with a date of November 15, 2023. The second result is "Disability in the U.S." with a date of November 15, 2023. The third result is "Disability in Australia" with a date of June 9, 2023. The fourth result is "Disability in France" with a date of February 5, 2021. On the right side, there is a "REFINE YOUR SEARCH" section with various filters like Content types, Accuracy, Location, Industry, Publication date, and Archive.

Kütüphanemizin abone olduğu **EBSCOHOST** veri tabanında engellilerle ilgili yapılan bir aramada 632.131 adet tam metin yayına erişilmiştir. Bunların içinde akademik dergiler (253.617), haberler (228.175), magazinler (60.050), raporlar (46.071), ticari yayınlar (11.739) adet ile başı çekmektedir (Bakınız alttaki resim).

The screenshot shows the EBSCOhost search interface. The search term 'disability' is entered in the search box, and the results are displayed as 'Search Results: 1 - 10 of 632,131'. The results are sorted by Relevance. The first result is a journal article titled '1. Constructs and Theoretical Connections of Disability Management Policies, Managerial Behaviours, and Return-To-Work Outcomes.' by Annett, Mike, published in the American Journal of Management in 2023. The article is available in full text. The interface also shows a sidebar with 'Refine Results' options and a 'DynaMed' banner for related content.

Kütüphanemizin abone olduğu **PROQUEST E-Book Central** veri tabanında engellilerle ilgili yapılan bir aramada 14.192 adet elektronik kitaba erişilmiştir (Bakınız alttaki resim).

The screenshot shows the ProQuest E-Book Central search interface. The search term 'disability' is entered, and the results are displayed as 'Results 1 to 10 of 14192 titles where keyword contains all of 'disability''. The results are sorted by Relevance. The first result is the book 'Disability' by Carmi, A.; Chagier, E.; Schneider, S., published in 1984 by Springer Berlin / Heidelberg. The book is available in full text as a PDF. The second result is 'Disability Histories' by Burch, Susan; Rembis, Michael, published in 2014 by University of Illinois Press. The book is available in full text as a PDF. The interface also shows a sidebar with 'Refine Your Search' options and a 'DynaMed' banner for related content.

Kütüphanemizin abone olduğu **PROQUEST Dissertations & Theses Global** veri tabanında engellilerle ilgili yapılan bir aramada 22.159 adet elektronik teze erişilmiştir (Bakınız alttaki resim).

ProQuest
Erişimi sağlayan İstanbul Gelişim Üniversitesi

ProQuest Dissertations & Theses Global

subject(disability)

Sadece doktora tezleri Alıntı Bağlantıları Ek sınırlamalar - El Yazması türü: Doktora tezleri, Master tezleri

22.159 sonuçlar

Aramayı düzenle son yapılan aramalar Aramayı/uyarını kaydet

1-20 seç

1 A Transportation Study With Implications for Those With Disabilities
Schlichting, Michael D. The University of Wisconsin - Madison ProQuest Dissertations Publishing, 2024. 30988621.
Özetler/Ayrıntılar Onizleme - PDF (2 MB) Tam Metin - PDF (1 MB) 70 Referanslar Kopya iste Tam Metin

2 Queer Crip Generativity
Hill, Megan Trent University (Canada) ProQuest Dissertations Publishing, 2024. 30690406.
Özetler/Ayrıntılar Onizleme - PDF (1 MB) Tam Metin - PDF (1 MB) Ek dosyalar 135 Referanslar Kopya iste Tam Metin

3 Disability Identity Development in Early Childhood: Developing a Children's Book About Disability from a Social Justice Perspective
McCarrick, Jessica Alliant International University ProQuest Dissertations Publishing, 2024. 30523681.
Tam Metin

Sıralama kriteri
İlgililik

Şuna sınırlandır
Tam metin

Yayınlanma tarihi
1896 - 2024 (on yıllar)

Bir tarih aralığı girin

MERKEZ KÜTÜPHANEMİZDE VE ŞUBE KÜTÜPHANELERİMİZDE ENGELLİLERE YÖNELİK DONANIM VE HİZMETLERDEN ÖRNEKLER

1) MERKEZ KÜTÜPHANE:

İGÜ Merkez Kütüphanesi, Gelişim Kule Yerleşkesi zemin katta faaliyet göstermektedir. Gerek yerleşke, gerekse kütüphane girişleri engellilerin kütüphaneye ulaşmaları için elverişlidir. Girişlerde basamak bulunmamaktadır. Zemin, tekerlekli sandalye gibi araçların kullanımı için uygundur. Yerleşke içinde ve dışında otopark bulunmaktadır.

Yerleşke girişi

Yerleşke bina girişi

Merkez Kütüphane'nin bulunduğu binada engelli dostu bir asansör

Merkez Kütüphane girişi

Merkez Kütüphane girişı

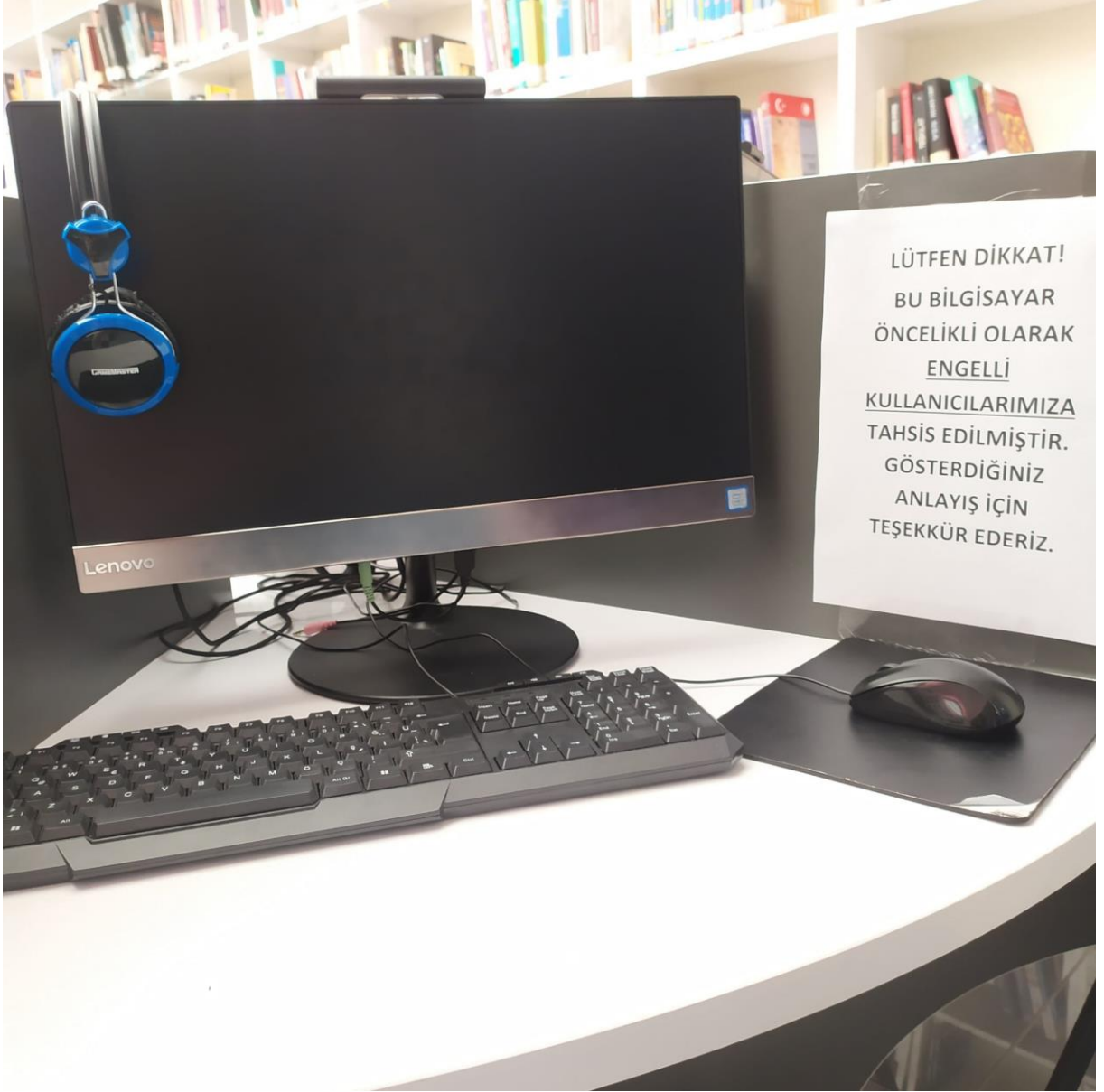
Merkez Kütüphane içinde engelli rampası

Merkez Kütüphane içinde engelli rampası ve basamaksız koridor

Merkez Kütüphane içinden bir görüntü

Merkez Kütüphane’de öncelikli olarak engelli kullanıcılarımızın kullanımına tahsis edilmiş bir bilgisayar

Tower (Kule) Yerleşkesi’nde bulunan Merkez Kütüphanemizde bir bilgisayar öncelikle engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiştir. Bilgisayarlarda yerleşik olarak İnternet erişimi, kamera ve kulaklık bulunmaktadır. Kütüphanemizde engelli dostu klavye ve fare eksikliği mevcuttur ancak bu eksikliğin giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

2) SAĞLIK BİLİMLERİ KÜTÜPHANESİ

Engelli kullanıcılarımız A Blok'taki Rektörlük binasında bulunan Sağlık Bilimleri Kütüphanemize giriş sonrası asansörle kolayca ulaşabilmektedir. Engelliler için basamaksız girişler mevcuttur. Asansörlerimiz, engelliler için uygun donanıma sahiptir. Yerleşke içinde ve dışında otopark bulunmaktadır.

A Blok girişi

A Blok alternatif giriş kapısı

A Blok zemin kat geçiř rampası

A Blok girişinde basamaksız zemin ve güvenlik denetim noktasından bir görüntü

A Blok girişinden bir görüntü

A Blok girişinde kütüphane yönlendirme levhası

A Bloкта engelli dostu asansörlerimizden görüntüler

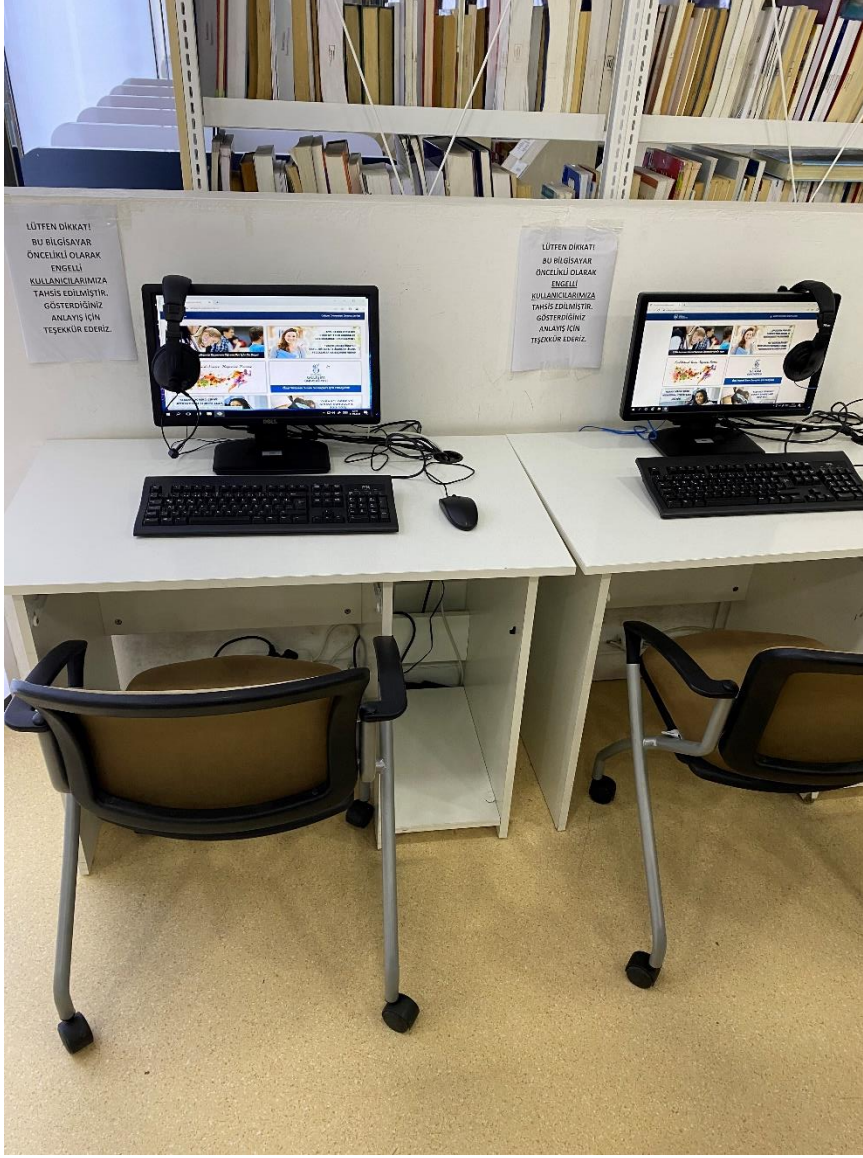
Sağlık Bilimleri Kütüphanesi girişinde basamaksız zemin

Kütüphane içinden bir görüntü

Engelli kullanıcılar için kolay erişilebilir raflar

Sağlık Bilimleri Kütüphanesi'nden öncelikli olarak engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiş iki bilgisayar

Rektörlük Yerleşkesi'nde bulunan Sağlık Bilimleri Kütüphanemizde bir bilgisayar öncelikle engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiştir. Bilgisayarlarda yerleşik olarak İnternet erişimi ve kulaklık bulunmaktadır. Kütüphanemizde engelli dostu klavye ve fare eksikliği mevcuttur ancak bu eksikliğin giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

3) YDYO KÜTÜPHANESİ

Bu Kütüphanemiz, Üniversitemizin D Blok Yabancı Diller Yüksekokulu binası zemin katında bulunmaktadır. Erişim kolaydır. Girişlerde basamak bulunmamaktadır. İstendiğinde üst katlara çıkmak için asansör mevcuttur. Yerleşke içinde ve dışında otopark bulunmaktadır.

Bina girişi ve asansör

YDYO Kütüphane girişinden bir görüntü

YDYO Kütüphanesi içinden bir görüntü

YDYO Kütüphanesi basamaksız zemini ve raflarından bir görüntü

4) MYO KÜTÜPHANESİ

Bu Kütüphanemiz, Üniversitemizin G Blok MYO binası 2. katında bulunmaktadır. Erişim kolaydır. Girişlerde basamak bulunmamaktadır. Engelli dostu asansör mevcuttur. Yerleşke içinde ve dışında otopark bulunmaktadır.

MYO Binası yan girişten bir görüntü

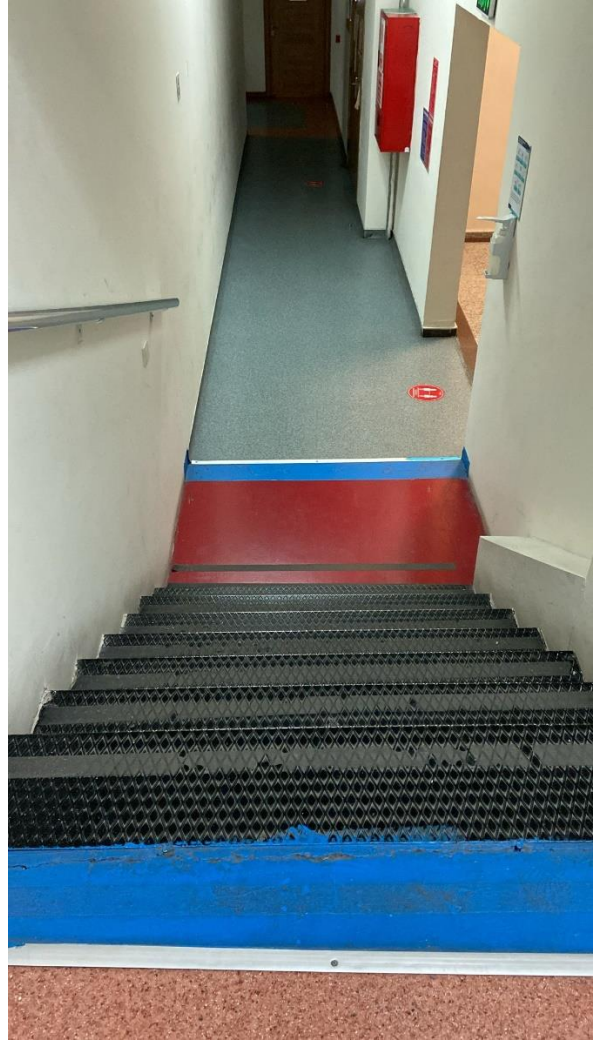
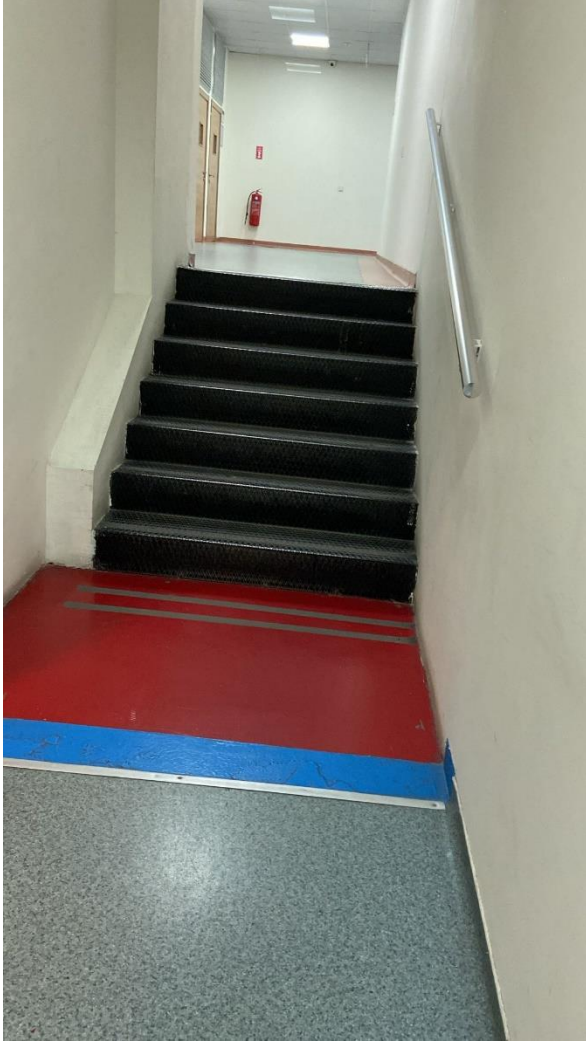
MYO Bina girişi ve asansör

MYO Binasında engelli dostu asansör

MYO Binasında kütüphaneye çıkan koridor zemininden bir görüntü

MYO Kütüphanesine çıkan koridorun devamında basamaklı zemin mevcut ancak bu kısmın eğimli rampaya dönüştürülmesi için çalışmalar devam ediyor.

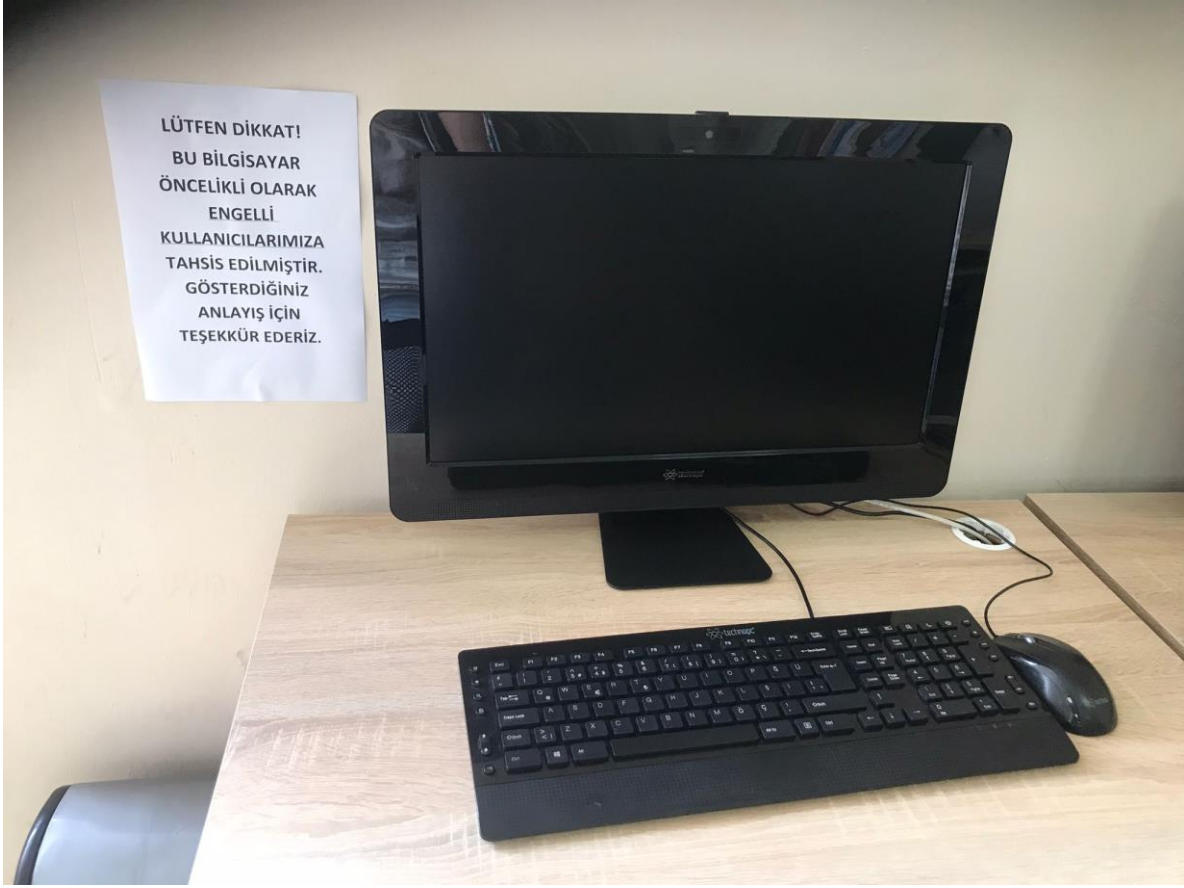
MYO Binasında kütüphane giriş kapısı (solda)

MYO Kütüphane girişi

MYO Kütüphane rafları

Öncelikli olarak engelli kullanıcılara tahsis edilmiş bilgisayar

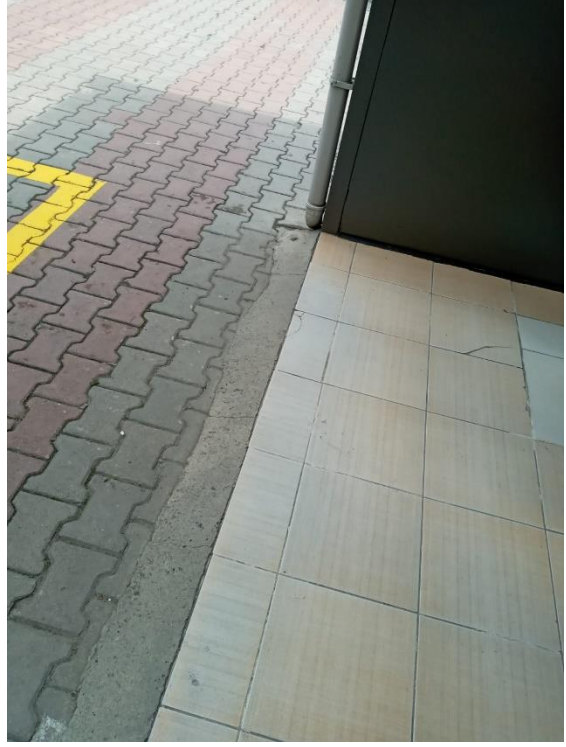
MYO Yerleşkesi'nde bulunan MYO Kütüphanemizde bir bilgisayar öncelikle engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiştir. Bilgisayarlarda yerleşik olarak İnternet erişimi, kamera ve kulaklık bulunmaktadır. Kütüphanemizde engelli dostu klavye ve fare eksikliği mevcuttur ancak bu eksikliğin giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

5) ENSTİTÜ KÜTÜPHANESİ

Bu Kütüphanemiz, Üniversitemizin F Blok Enstitü binası çatı katında bulunmaktadır. 4. Kata kadar asansör bulunmaktadır. Bina dış girişinde engelli rampası bulunmaktadır. Yerleşke içinde ve dışında otopark bulunmaktadır.

F Blok Enstitü Binası girişi

F Blok girişi turnike girişi ve zeminden bir görüntü

F Blok giriřindeki engelli rampası

Bina giriřindeki basamaksız zeminden bir görüntü

F Blok asansör girişi

Enstitü Kütüphanesi girişinden bir görüntü

Enstitü Kütüphanesi girişinden bir görüntü. Giriş kapısı ile 4. kat asansörü arasında basamak mevcut. Bu kısmın da engelli dostu tasarlanması için çalışmalar devam ediyor.

Enstitü Kütüphanesi raflarından ve zemininden bir görüntü

Enstitü Kütüphanesi'nde öncelikle engelli kullanıcılar için tahsis edilmiş bilgisayar

Enstitü Yerleşkesi'nde bulunan Enstitü Kütüphanemizde bir bilgisayar öncelikle engelli kullanıcılarımıza tahsis edilmiştir. Bilgisayarlarda yerleşik olarak İnternet erişimi ve kulaklık bulunmaktadır. Kütüphanemizde engelli dostu klavye ve fare eksikliği mevcuttur ancak bu eksikliğin giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Teşekkür: Fotoğraf çekimine desteklerinden dolayı KDDB Personeline teşekkür ederiz.